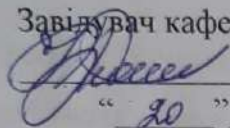

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

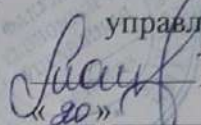
Завідувач кафедри, професор

 Ірина КРІУКОВА
« 20 » 08 2024р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. декана

факультету економіки та
управління, к.е.н., доцент

 Тетяна МАЦІЄВИЧ
« 20 » 08 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи, доцент

 Інна МАЛЕЦЬКА
« 20 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 07 СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

СТРУКТУРНИЙ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ПІДРОЗДІЛ

Одеса – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри, професор
_____ Ірина КРЮКОВА
“ _____ ” _____ 2024р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. декана
факультету економіки та
управління, к.е.н., доцент
_____ Тетяна МАЦІЄВИЧ
« _____ » _____ 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи, доцент
_____ Інна МАЛЕЦЬКА
« _____ » _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 07 СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У
ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

СТРУКТУРНИЙ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

ПІДРОЗДІЛ

Робоча програма з освітнього компонента «Соціальна відповідальність у професійній діяльності» для здобувачів освітньої програми «Облік і оподаткування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Розробник:

Ірина КРЮКОВА, завідувач кафедри обліку і оподаткування,
д.е.н., професор.

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри *обліку і оподаткування*

Протокол від «19» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри Ірина КРЮКОВА
(підпис)

Гарант освітньої програми «Облік і оподаткування»
д.е.н., проф. Ірина КРЮКОВА
(підпис)

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітня програма здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
Кількість кредитів – 4		Галузь знань 07«Управління та адміністрування»	денна форма навчання	заочна форма навчання
		Спеціальність 071 «Облік та оподаткування» Освітня програма «Облік і оподаткування»	Обов’язкова	
Модулів – 2		Рівень вищої освіти: Другій (магістерський)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2			1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання			Семестр	
денна	заочна		2-й	1,2-й
			Лекції	
—	-		28 год	4 год, 4 год
Загальна к-ть годин			Лабораторні	
			-	-
120 год			Практичні, семінарські	
			14 год	0 год, 4 год
			Самостійна робота	
			78 год	56 год, 52 год
			в т.ч. індивідуальні завдання:	
			-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,8 самостійної роботи здобувача – 5,2			Вид контролю:	
			залік - 1 сем	залік – 1 сем

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 42/78

для заочної форми навчання – 12/108

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вступ. Освітній компонент «Соціальна відповідальність у професійній діяльності бізнесу» відноситься до складу обов'язкових освітніх компонент освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр».

Метою викладання освітнього компонента «Соціальна відповідальність у професійній діяльності» є опанування теоретичних основ та здобуття практичних навиків практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів бізнесу та професійної діяльності в умовах інтеграції концепції сталого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки фахівців і суб'єктів господарювання.

Предметом освітнього компонента є теоретико-методологічні, методичні та організаційно-економічні аспекти формування і розвитку соціальної відповідальності фахівців з обліку і оподаткування.

Завдання освітнього компонента “Соціальна відповідальність у професійній діяльності”:

- розуміти сутність, значення та функції соціальної відповідальності у професійній діяльності фахівців;
- розуміти значення та важливість соціальної відповідальності бізнесу;
- засвоєння алгоритмів реалізації підходів соціальної відповідальності фахівця з обліку і оподаткування в різних сегментах управління бізнесом,
- застосовування основних принципів прийняття етичних управлінських рішень;
- збір й оцінка інформації щодо соціальної відповідальності бізнесу для прийняття рішень і формування пропозицій до програм його розвитку;
- набуття навиків щодо розробки етичних кодексів організацій, фахівців з обліку і оподаткування;
- вміння аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування.

У результаті вивчення освітнього компонента «Соціальна відповідальність у професійній діяльності» здобувач повинен

Знати:

- сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;
- особливості та стандарти соціальної відповідальності фахівця у галузі обліку і оподаткування;
- особливості соціальної відповідальності бізнес-суб'єктів аграрного сектору;
- місце соціальної відповідальності в діяльності підприємства;
- нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності бізнесу;
- моделі корпоративної соціальної відповідальності і становлення різних типів корпоративної культури;
- критерії, показники та методику оцінювання соціальної відповідальності бізнесу;
- особливості вияву соціальної відповідальності агробізнесу в сучасних українських реаліях;

- сутність, складові та пріоритети розвитку соціально відповідальної політики стосовно основних напрямів реалізації програм соціальної відповідальності бізнесу;
- екологічні, соціальні і економічні аспекти соціальної відповідальності бізнесу та їх нормативно-правове регулювання;
- сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності.

Вміти:

- формувати ефективну взаємодію роботодавців зі співробітниками на засадах соціальної відповідальності;
- формувати відносини підприємства із стейкхолдерами на засадах професійної відповідальності та корпоративної соціальної відповідальності агробізнесу;
- визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності;
- посилювати соціальну відповідальність суб'єктів агробізнесу через соціальне партнерство;
- здійснювати моніторинг рівня соціальної відповідальності бізнесу;
- оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності;
- розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності бізнес-суб'єктів аграрної сфери.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті освітнього компонента «Соціальна відповідальність у професійній діяльності» у здобувачів вищої освіти формуються загальні **компетентності**:

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

В результаті вивчення освітнього компонента «Соціальна відповідальність у професійній відповідальності» у здобувача вищої освіти формуються **фахові (спеціальні) компетентності**:

СК 01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК 11. Здатність організовувати та виконувати професійну діяльність з дотриманням засад соціальної відповідальності на основі цінностей професійного соціуму, розуміння гідності, прав і потреб людини, економіки та суспільства, у відповідності із концепцією сталого розвитку.

Програмні результати вивчення освітнього компонента «Соціальна відповідальність у професійній діяльності»:

ПР 01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПР 13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

ПР 18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПР 20. Вміти організовувати та виконувати професійну діяльність з дотриманням засад соціальної відповідальності на основі цінностей професійного соціуму, розуміння гідності, прав і потреб людини, економіки та суспільства у відповідності із концепцією сталого розвитку.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин курсу									
		Денна форма					Заочна форма				
		ус	л	пр	ср	ін	ус	л	пр	ср	ін
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади соціальної відповідальності.											
1	Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності.	10	2	2	6	-	10	2	-	8	-
2	Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.	8	2	-	6	-	12	-	-	12	
3	Тема 3. Соціальна відповідальність у професійній діяльності бухгалтерів	12	2	2	8	-	14	2		12	
4	Тема 4. Інституційні засади соціальної відповідальності бізнесу.	12	4	2	6	-	12	-	-	12	-
5	Тема 5. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації.	10	2	-	8	-	12	-	-	12	-
6	Тема 6. Соціальна відповідальність аграрного бізнесу у контексті глобальної світової концепції сталого розвитку.	14	4	2	8	-	14	2	2	10	-
	Усього годин	66	16	8	42	-	74	6	2	66	-
Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу											
7	Тема 7. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності.	10	2	-	8	-	10	-	-	10	-

8	Тема 8. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі.	10	2	-	6	-	12	-	-	12	-
9	Тема 9. Формування складових соціально відповідальної поведінки.	10	4	2	6	-	10	-	-	10	-
10	Тема 10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність.	12	4	2	8	-	14	2	2	10	-
11	МКР	8	-	2	6	-	-	-	-	-	-
	Усього годин	50	12	6	34	-	46	2	2	42	-
	Разом	120	28	14	78	-	120	8	4	108	-

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади соціальної відповідальності.

Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності. Поняття відповідальності в системі суспільних взаємовідносин. Локус контролю. Піраміда А. Керолла. Групи мотивів щодо відповідальності індивіда та суспільної спільноти. Усвідомлення відповідальності. Соціальна відповідальність бізнесу: сутність, значення та складові елементи. Позиції щодо розуміння соціальної відповідальності різними суспільними групами. Рівні соціальної відповідальності. Форми прояву та реалізації соціальної відповідальності бізнесу. Заходи реалізації форм соціальної відповідальності бізнесу. Соціальна відповідальність бізнесу: соціальне зобов'язання, соціальне реагування, соціальна чутливість. Фактори впливу на вибір соціально відповідальної поведінки організації. Переваги соціально відповідального підходу для бізнесу. Тенденції соціальної відповідальності бізнесу на сучасному етапі. Передумови становлення і розвитку соціальної відповідальності бізнесу. „відкрита” та „прихована” форма соціальної відповідальності. Принципи соціально відповідальної поведінки бізнесу на сучасному етапі.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства. Основні економічні агенти соціальної відповідальності і їхня взаємодія. Аналіз взаємодії бізнесу з державою, суспільством і закордонними партнерами. Концепція взаємодії держави з громадянським суспільством. Партнерство та ефективність взаємодії людини, держави, суспільства. Закони України з ефективного співробітництва громадських об'єднань та органів влади. Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу. Соціальна держава. Посилення відкритості державної політики. Основне втримування й напрямки державної політики. Формування й проблеми реалізації державної економічної політики. Основні напрямки державної соціальної політики. Формування й проблеми реалізації соціальної відповідальності держави. Форми прояву соціальної відповідальності. Форми прояву соціальної відповідальності у зовнішній та внутрішній сферах. Корпоративне громадянство. Соціальна політика підприємства. Соціальна відповідальність громадянина. Патріотизм.

Тема 3. Соціальна відповідальність у професійній діяльності бухгалтерів. Система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності. Порядок і форми взаємодії між органами управління та персоналом. Оцінювання результативності. Умови праці. Охорона довкілля. Співпраця із територіальними громадами. Програми соціального інвестування. Політика управління соціальною

відповідальністю. Розробка місії, цілей та завдань у сфері соціальної відповідальності. Інтеграція соціальної відповідальності у функції структурних підрозділів підприємства. Аналіз і вдосконалення діяльності та практики організації соціальної відповідальності. Проекти соціального інвестування. Контролінг реалізації соціальних програм. Навчання персоналу у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю.

Запровадження та реалізація міжнародних стандартів. Кодекс етики професійних бухгалтерів та зміст його розділів. Збалансування інтересів роботодавців та найманих працівників. Створення стабільних умов розвитку трудових відносин. Права людини і ведення бізнесу. Права людини на робочому місці. Відповідність основним правам і свободам людини на підприємстві. Конвенції Міжнародної організації праці. Закони України щодо професійних спілок. Глобальні принципи Саллівана. Ініціативи з прав людини Глобального Договору ООН. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками. Соціально відповідальний роботодавець. Економічний ефект від партнерських відносин між роботодавцями та працівниками. Моніторинг лояльності працівників. Мотивації та зобов'язання співробітників. Організація тренінгів на робочому місці. Кар'єрне зростання. Компенсації та стимулюючі програми. Етика і корпоративні цінності.

Тема 4. Інституційні засади соціальної відповідальності бізнесу. Основні інституції розвитку СВБ. Стандарти соціальної відповідальності бізнесу та їх характеристика. Інституційний механізм формування СВБ. Соціальне підприємництво. Соціальна місія. Мета соціального підприємництва. Потрійний результат діяльності підприємства (сучасні моделі соціально відповідального бізнесу): економічна, соціальна та екологічна ефективність. Три основних підходи до визначення соціального підприємництва. Історія соціального підприємництва в Україні. Характерні ознаки соціального підприємництва. Соціальна відповідальність керівників і спеціалістів компанії. Рівні соціальної відповідальності управлінських кадрів компанії. Кодекс корпоративної поведінки. Стандарти розробки кодексу. Функції корпоративних кодексів. Умови дієвості корпоративних кодексів. Типовий кодекс корпоративної поведінки.

Тема 5. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації. Основні кроки провадження у практику діяльності організації соціально відповідального підходу. Основні питання, які мають бути вирішені в процесі вибору напрямку соціально відповідальної поведінки організації. Вибір суспільно корисної справи. Вибір ініціативи для підтримки соціально відповідального підходу. Розробка і втілення програми. Просування доброчинної справи. Основні інструменти реалізації соціальної ініціативи щодо просування соціально відповідальних програм підприємництва. Основні переваги для підприємства щодо просування доброчинної справи. Ключові фактори успіху просування екологічних та соціально-економічних проектів і програм розвитку бізнесу. Соціальний маркетинг. План провадження заходів соціального маркетингу. Соціально відповідальні підходи до ведення бізнесу.

Тема 6. Соціальна відповідальність аграрного бізнесу у контексті глобальної світової концепції сталого розвитку.

Світова концепція сталого розвитку та її ключові пріоритети. Нормативно-правове забезпечення концепції сталого розвитку в Україні та країнах ЄС. Глобальні цілі сталого розвитку та напрями їх досягнення. Пріоритети досягнення сталого розвитку сільського господарства та сільських територій у глобальній стратегічній ініціативі країн ЄС. Національна економічна стратегія на період до 2030р.: стратегічні завдання розвитку національної економіки. Проект стратегії розвитку аграрного сектора України на період до 2030р. Стратегія продовольчої безпеки України на період до 2030р. Участь України у проектах сталого розвитку сільського господарства і сільських територій.

Інституціональна підтримка реалізації стратегії сталого розвитку агробізнесу: світова практика та сучасний стан в Україні. Оцінка результативності вітчизняного агробізнесу.

Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу

Тема 7. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності. Поняття і види стейкхолдерів. Конфлікти інтересів між стейкхолдерами. Аналіз стейкхолдерів. Основні завдання аналізу стейкхолдерів. Матриця стейкхолдерів. Пять етапів заповнення матриці стейкхолдерів. Карта стейкхолдерів. Групи стейкхолдерів. Індикатори необхідності діалогу зі стейкхолдерами. Ситуації недоцільності діалогу зі стейкхолдерами. Характеристики стратегічного діалогу зі стейкхолдерами. Принципи стратегічного діалогу зі стейкхолдерами. Види діалогу зі стейкхолдерами.

Тема 8. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі. Концепції побудови стратегії соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі. Стратегічні орієнтири розвитку соціально відповідального бізнесу. Чотири моделі поведінки організації щодо соціальної відповідальності. Класична концепція побудови стратегії соціальної відповідальності бізнесу. “Залізний закон відповідальності”. Філософія загального управління якістю. Фундаментальні концепції соціальної відповідальності бізнесу. Етика поведінки організації. Сучасні етичні концепції бізнесу: утилітаризм, дотримання прав людини, справедливості і нова модель бізнесу. Складові етики поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування. Базові інструменти реалізації етики відносин зі споживачами. Причини недотримання вимог етичних принципів ведення бізнесу. Інструменти підвищення рівня етичності поведінки організації. Імідж організації як базова компонента соціально відповідальної поведінки організації. Вимоги позитивного іміджу організації. Методика формування іміджу організації.

Тема 9. Формування складових соціально відповідальної поведінки. Організаційна культура як складова соціальної відповідальності бізнесу. Об’єктивні та суб’єктивні елементи організаційної культури. Об’єктивна та суб’єктивна організаційна культура. Етапи формування організаційної культури. Суть та значення відповідального ставлення організації до довкілля. Моделі природоохоронної діяльності. Форми стимулювання державою організацій до відповідального ставлення до довкілля. Екологічні податки. Продаж квот на забруднення навколишнього середовища. Продаж квот на забруднення навколишнього середовища. Принципи соціальної відповідальності у відносинах з споживачами. Етапи процесу формування складової соціальної відповідальності у відносинах з споживачами.

Тема 10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність. Аналіз і оцінка соціальної відповідальності організації за допомогою соціального аудиту. Основні етапи соціального аудиту. Аудит відповідності, аудит ефективності, стратегічний аудит. Етапи експертизи соціального аудиту. Вивчення рівня внутрішньої соціальної відповідальності організації. Соціальний баланс. Моніторинг ефективності діяльності організації в контексті соціальної відповідальності. Моніторинг відповідального загального управління організацією. Моніторинг співпраці з групами впливу. Моніторинг розвитку людського капіталу. Моніторинг досягнення суспільної місії організації. Оцінка збереження та відтворення довкілля організацією. Показники соціальної відповідальності бізнесу в результатах діяльності організації. Інтегральний показник соціальної відповідальності бізнесу. Концепція потрійного результату діяльності. Група показників соціальної відповідальності перед працівниками. Група показників навколишнього середовища. Група показників поведінки організації на ринку. Група показників виконання суспільних вимог.

5.2. Теоретичний зміст освітнього компонента (курс лекцій)

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади соціальної відповідальності (16 год).	
1.1	Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності. (2 год) 1. Сутність та функції соціально відповідального бізнесу. 2. Місце соціально відповідального бізнесу у сучасній практиці господарювання. 3. Сучасні концепції соціально відповідального бізнесу. 4. Напрями соціальної відповідальності бізнесу та їх характеристика. 5. Світовий та вітчизняний досвід СВБ.
1.2.	Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства. (2 год) 1. Основні інститути щодо розвитку соціальної відповідальності. 2. Основні напрямки державної соціальної політики. 3. Сутність та роль соціального партнерства в економіці. 4. Корпоративне громадянство. Соціальна політика підприємства.
1.3.	Тема 3. Соціальна відповідальність у професійній діяльності бухгалтерів. (2 год). 1. Система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності бухгалтерів. 2. Інтеграція соціальної відповідальності у функції структурних підрозділів підприємства. 3. Запровадження та реалізація міжнародних стандартів. Кодекс етики професійних бухгалтерів. 4. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками. Соціально відповідальний роботодавець.
1.4.	Тема 4. Інституційні засади соціальної відповідальності бізнесу. (4 год) 1. Основні інституції розвитку СВБ. 2. Стандарти соціальної відповідальності бізнесу. 3. Інституційний механізм формування СВБ. 4. Зміст соціально відповідального підприємництва та його характерні ознаки
1.5	Тема 5. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації. (2 год) 1. Вибір джерел для фінансування соціальних програм. 2. Інструменти формування і реалізації соціально відповідальних бізнес-ініціатив. 3. Витрати на проекти соціальної відповідальності бізнесу та оцінка їх ефективності. 4. Накопичення та оцінка іміджевого капіталу СВБ.
1.6	Тема 6. Соціальна відповідальність аграрного бізнесу у контексті глобальної світової концепції сталого розвитку. (4 год) 1. Зміст та особливості соціально відповідального аграрного бізнесу. 2. Напрями реалізації соціально відповідального аграрного бізнесу. 3. Стратегічна концепція «Green Deal» та європейський вектор сталого розвитку сільського господарства і сільських територій. 4. Інституційна підтримка соціально відповідального бізнесу: європейський та національний досвід.

Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу (12 год)	
2.1	Тема 7. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності. (2 год) 1. Поняття і види стейкхолдерів. 2. Конфлікти інтересів між стейкхолдерами. 3. Аналіз стейкхолдерів та оцінка результативності роботи із стейкхолдерами. 4. Стратегічний діалог зі стейкхолдерами.
2.2	Тема 8. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі. (2 год) 1. Концепції побудови стратегії соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі. 2. Етика поведінки організації. 3. Імідж організації як базова компонента соціально відповідальної поведінки організації.
2.3	Тема 9. Формування складових соціально відповідальної поведінки бізнесу. (4 год) 1. Організаційна культура як складова соціальної відповідальності бізнесу. 2. Види та форми організаційної культури компанії. 3. Механізм взаємодії елементів соціально відповідальної поведінки бізнесу.
2.4	Тема 10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність. (4 год) 1. Аудит соціальної відповідальності бізнесу. 2. Показники соціальної відповідальності бізнесу та їх методика їх визначення. 3. Соціальна звітність та її характерні ознаки. 4. Вимоги до соціальної звітності компаній. 5. Стандарти IFRS у сфері звітності зі сталого розвитку.

Заочна форма навчання

№	Змістовний модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
1	2
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади соціальної відповідальності (6 год).	
1.1	Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності. (2 год) 1. Сутність та функції соціально відповідального бізнесу. 2. Місце соціально відповідального бізнесу у сучасній практиці господарювання. 3. Сучасні концепції соціально відповідального бізнесу. 4. Напрями соціальної відповідальності бізнесу та їх характеристика. 5. Світовий та вітчизняний досвід СВБ.
1.2.	Тема 3. Соціальна відповідальність у професійній діяльності бухгалтерів. (2 год). 1. Система оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності бухгалтерів. 2. Інтеграція соціальної відповідальності у функції структурних підрозділів підприємства. 3. Запровадження та реалізація міжнародних стандартів. Кодекс етики професійних бухгалтерів та зміст його розділів. 4. Практика партнерства між роботодавцями і працівниками. Соціально відповідальний роботодавець.

1.2	Тема 6. Соціальна відповідальність аграрного бізнесу у контексті глобальної світової концепції сталого розвитку. (2 год) 1. Зміст та особливості соціально відповідального аграрного бізнесу. 2. Напрями реалізації соціально відповідального аграрного бізнесу. 3. Стратегічна концепція «Green Deal» та європейський вектор сталого розвитку сільського господарства і сільських територій. 4. Інституційна підтримка соціально відповідального бізнесу: європейський та національний досвід.
Змістовий модуль 2. Прикладні засади формування і реалізації соціальної відповідальності бізнесу (2 год)	
2.1	Тема 10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність. (2 год) 1. Аудит соціальної відповідальності бізнесу. 2. Показники соціальної відповідальності бізнесу та їх методика їх визначення. 3. Соціальна звітність та її характерні ознаки. 4. Вимоги до соціальної звітності компаній. 5. Стандарти IFRS у сфері звітності зі сталого розвитку.

5.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності.	2	-
2	Тема 3. Соціальна відповідальність у професійній діяльності бухгалтерів	2	-
3	Тема 4. Інституційні засади соціальної відповідальності бізнесу.	2	-
4	Тема 6. Соціальна відповідальність аграрного бізнесу у контексті глобальної світової концепції сталого розвитку.	2	2
5	Тема 9. Формування складових соціально відповідальної поведінки бізнесу.	2	-
6	Тема 10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність.	2	2
7	МКР	2	-
Разом		14	4

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Концептуальні основи соціальної відповідальності. Фактори впливу на вибір соціально відповідальної поведінки	6	8

	організації. Переваги соціально відповідального підходу для бізнесу. Тенденції соціальної відповідальності бізнесу на сучасному етапі. Передумови становлення і розвитку соціальної відповідальності бізнесу. „Відкрита” та „прихована” форма соціальної відповідальності. Позиції щодо розуміння соціальної відповідальності різними суспільними групами. Ознайомлення з соціальною відповідальністю бізнесу компаній з рейтингу ТОП-100 брендів світу.		
2	Тема 2. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства. Основні економічні агенти соціальної відповідальності і їхня взаємодія. Аналіз взаємодії бізнесу з державою, суспільством і закордонними партнерами. Концепція взаємодії держави з громадянським суспільством. Закони України з ефективного співробітництва громадських об’єднань та органів влади. Державна політика як основа формування простору взаємодії держави, суспільства й бізнесу. Соціальна держава. Посилення відкритості державної політики. Основне втримування й напрямки державної політики. Формування й проблеми реалізації державної економічної політики. Формування й проблеми реалізації соціальної відповідальності держави. Соціальна відповідальність громадянина. Патріотизм.	6	12
3	Тема 3. Соціальна відповідальність у професійній діяльності бухгалтерів. Порядок і форми взаємодії між органами управління та персоналом. Оцінювання результативності. Умови праці. Охорона довкілля. Співпраця із територіальними громадами. Програми соціального інвестування. Політика управління соціальною відповідальністю. Розробка місії, цілей та завдань у сфері соціальної відповідальності. Аналіз і вдосконалення діяльності та практики організації соціальної відповідальності. Проекти соціального інвестування. Контролінг реалізації соціальних програм. Навчання персоналу у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Вплив державної політики на формування організаційно-економічних механізмів управління корпоративною соціальною відповідальністю. Створення стабільних умов розвитку трудових відносин. Права людини і ведення бізнесу. Права людини на робочому місці. Відповідність основним правам і свободам людини на підприємстві. Конвенції Міжнародної організації праці. Закони України щодо професійних спілок. Глобальні принципи Саллівана. Ініціативи з прав людини Глобального Договору ООН. Моніторинг лояльності працівників. Мотивації та зобов’язання співробітників. Організація тренінгів на робочому місці. Кар’єрне зростання. Компенсації та стимулюючі програми. Етика і корпоративні цінності.	8	12
4	Тема 4. Інституційні засади соціальної відповідальності бізнесу. Історія соціального підприємництва в Україні. Характерні	6	12

	ознаки соціального підприємництва. Соціальна відповідальність керівників і спеціалістів компанії. Рівні соціальної відповідальності управлінських кадрів компанії. Кодекс корпоративної поведінки. Стандарти розробки кодексу. Функції корпоративних кодексів. Умови дієвості корпоративних кодексів. Типовий кодекс корпоративної поведінки.		
5	Тема 5. Соціальні проекти та ініціативи в діяльності організації. Основні переваги для підприємства щодо просування доброчинної справи. Ключові фактори успіху просування екологічних та соціально-економічних проектів і програм розвитку бізнесу. План провадження заходів соціального маркетингу. Приклади соціально орієнтованого маркетингу відомих компаній України та світу.	8	12
6	Тема 6. Соціальна відповідальність аграрного бізнесу у контексті глобальної світової концепції сталого розвитку. Національна економічна стратегія на період до 2030р.: стратегічні завдання розвитку національної економіки. Проект стратегії розвитку аграрного сектора України на період до 2030р. Стратегія продовольчої безпеки України на період до 2030р. Стратегічні засади сталого розвитку сільського господарства Китаю та країн ЄС.	8	10
7	Тема 7. Діалог зі стейкхолдерами як основний напрямок соціальної відповідальності. Матриця стейкхолдерів. П'ять етапів заповнення матриці стейкхолдерів. Карта стейкхолдерів. Методика визначення результативності відносин із стейкхолдерами. Європейський досвід пошуку та роботи зі стейкхолдерами комерційних і некомерційних організацій.	8	10
8	Тема 8. Стратегія соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі. Види стратегій компанії. Стратегічні орієнтири соціально відповідальної поведінки аграрного бізнесу. Сучасні етичні концепції бізнесу: утилітаризм, дотримання прав людини, справедливості і нова модель бізнесу. Складові етики поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування. Базові інструменти реалізації етики відносин зі споживачами. Причини недотримання вимог етичних принципів ведення бізнесу. Інструменти підвищення рівня етичності поведінки організації.	6	12
9	Тема 9. Формування складових соціально відповідальної поведінки бізнесу. Продаж квот на забруднення навколишнього середовища. Продаж квот на забруднення навколишнього середовища. Норми європейського законодавства у питаннях захисту навколишнього середовища. Діяльність Ради зі стандартів по розкриттю інформації про клімат (CDSB). Принципи соціальної відповідальності у відносинах з споживачами. Етапи процесу формування складової соціальної відповідальності у відносинах з споживачами.	6	10

10	Тема 10. Оцінка результативності соціальної відповідальності бізнесу та соціальна звітність. Соціальний баланс. Моніторинг ефективності діяльності організації в контексті соціальної відповідальності. Моніторинг відповідального загального управління організацією. Моніторинг співпраці з групами впливу. Моніторинг розвитку людського капіталу. Моніторинг досягнення суспільної місії організації. Оцінка збереження та відтворення довкілля організацією. Міжнародні організації з регламентування соціальної звітності компаній. Порівняння соціальної звітності українських та зарубіжних компаній.	8	10
9	Підготовка до МКР	6	-
10	Разом	78	108

5.5. Індивідуальні завдання

1. Моніторинг програм проектів соціальної відповідальності базового суб'єкта дослідження (аграрної компанії, підприємства, організації, установи).
2. Оцінка сучасного рівня соціальної відповідальності бізнесу базового суб'єкта дослідження (аграрної компанії, підприємства, організації, установи).
3. Оцінка витрат на програми соціальної відповідальності бізнесу базового суб'єкта дослідження.
4. Опрацювання соціальної звітності світових компаній з рейтингу ТОП-100.
5. Визначення рівня державної підтримки соціально відповідального бізнесу у країнах ЄС.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Таблиця 1

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.	Аналіз конкретних ситуацій, метод презентацій, обговорення, моніторинг, огляд сучасної практики та провідного досвіду, демонстрація
ПР13. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.	Презентація, демонстрація, аналіз професійних кейсів, моніторинг, порівняння
ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.	Ділова бесіда, пояснення, доповідь, порівняння, метод презентацій, демонстрування, порівняння, метод професійного дискусу.

РП 20. Вміти організовувати та виконувати професійну діяльність з дотриманням засад соціальної відповідальності на основі цінностей професійного соціуму, розуміння гідності, прав і потреб людини, економіки та суспільства у відповідності із концепцією сталого розвитку.	Аналіз конкретних ситуацій, розгляд кейсів, узагальнення, конкретизація, «мозковий штурм», демонстрація
--	---

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Маркетинговий аудит» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням щодо системи оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної занять (лекції, лабораторно-практичні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компоненту. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний

контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.3).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою суспільно-гуманітарних наук.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Таблиця 3

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
1	2	3	4	5	6	7
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивний-варіативний)	добре	
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 - 59	FX	незадовільно 3	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що	Низький	незадовільно	не

		можливістю повторного складання семестрового контролю	становлять незначну частину навчального матеріалу	(рецептивно- продуктивний)	о	зарахован о
1 - 34	ґ	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
.....	20%-40% пропусків – 3 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	40%-60% пропусків – 2 бали	призове місце в олімпіаді
	60%-80% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 80% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ)											Сума		
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)										Бал за відвідування (всього 0-5)		Бал заохочувальний (всього -0-5)	
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1) Поточний контроль - 45					Змістовний модуль 2 (ЗМ 2) Поточний контроль - 45						0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T4	T5, T6	T6	T7	T8	T9	T10				
8	8	8	7	7,7	9	9	9	9	9				
Модульний контроль - 45					Модульний контроль - 45								
БЗМ = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2													

* T1,T2,T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення щодо системи оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 227-заг від 22 вересня 2023 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за

освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету/директором інституту створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні рекомендації для проведення семінарських та практичних занять з дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу» для здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Одеса: ОДАУ, 2022 р. 33с.

2. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» з дисципліни «Соціальна відповідальність бізнесу». Одеса: ОДАУ, 2023 р. 29с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Глобальний договір ООН (UN Global Compact, 2000) www.globalcompact.org.ua.
2. Глобальна ініціатива щодо звітності (Global Reporting Initiative, GRI, 2000).
3. Зелена книга ЄС «Популяризація європейських засад корпоративної соціальної відповідальності» (EU Green Paper «Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility, 2001).
4. Котлер Ф. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Ф. Котлер, Н. Лі ; Пер. з англ. С. Яринич. Київ: Стандарт, 2015. 302 с.
5. Колот А.М., Грішнова О.А. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія. Київ: КНЕУ, 2016. 501с.
6. Краплич Р. Корпоративна соціальна відповідальність українського бізнесу:: Посіб. для бізнесу та неприбуткових організацій Рівне, 2015. 74 с.
7. Лазоренко О., Колишко Р. та ін. Посібник із КСВ. «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». Київ: «Енергія», 2018. 96с.
8. Кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf

Допоміжна:

1. Гоголюя О.П. Соціальна відповідальність бізнесу. Київ: Видавництво Національного університету біоресурсів та природокористування України, 2018. 79 с.
2. Крюкова І.О. Звітність зі сталого розвитку бізнес суб'єктів аграрної сфери: нові вимоги. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Управління розвитком соціально-економічних систем» (м. Харків, Державний біотехнологій університет, 15-16 червня 2022 р.). Харків: ДБУ, 2022. С. 279-181.
3. Kryukova I. Dominants of sustainable development of agriculture and rural territories in Ukraine. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Actual problems of practice and science and methods of their solution» (м. Мілан, Італія, 31.01-02.02.2022р.). Milan, Italy. Pp. 145-152.
4. Крюкова І. Корпоративна соціальна відповідальність агрокомпаній як інструмент

сталого розвитку сільських територій. Матеріали VI Міжнар. науково-практ. конф. «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах» (м. Тернопіль, ТНТУ, 31 березня - 01 квітня 2021р.). Тернопіль, 2021. ФОП Паляниця В.А., 2021. С. 66-70.

5. Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 року. URL: http://www.svb.org.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriyannya_rozvitku_svb_v_ukrayini.pdf.

6. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>].

7. Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Булавка О.Г. Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2030 року / за ред. Ю. О. Лупенка. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2020. 60 с.

8. Пугачов М. Стратегічні напрями сталого розвитку сільських територій на період до 2030 року. URL: <http://www.iae.org.ua/presscentre/archnews/2912-instytut-ahramoyi-ekonomiky-prezentuvav-stratehichni-napryamy-staloho-rozvytku-silskykh-terytoriy-na-period-do-2030-roku.html>

9. Новіков Д.В. Концепція соціально відповідального бізнесу в аграрному секторі України. Підприємництво та інновації. 2020. № 13. С. 57-63.

10. Копитко М.І., Михаліцька Н.Я. Корпоративна культура як стратегічний напрям управління підприємством в умовах сучасних викликів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № (2 (62) С. 92–99.

11. Довідник соціально-відповідальних компаній України. Київ: К.І.С., 2020. 170 с.

12. Feenstra, G., Ingels, C., Campbell, D. What is Sustainable Agriculture? University of California Sustainable Agriculture Research and Education Program. <http://asi.ucdavis.edu/sarep/about/def>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>

2. Офіційна сторінка Глобального Договору ООН. URL: <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

3. Офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів. URL: <https://www.ifac.org/>

4. Офіційний сайт Єврокомісії. URL: https://ec.europa.eu/info/index_en

5. Європейська модель соціальної відповідальності URL: http://studopedia.com.ua/1_126834_yevropeyska-model-sotsialnoi-vidpovidalnosti.html